YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)
9 päivänä syyskuuta 2004 *

Asiassa C-72/03,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä,

jonka Commissione tributaria provinciale di Massa Carrara (Italia) on esittänyt 11.12.2002 tekemällään päätöksellä, joka on kirjattu saapuneeksi yhteisöjen tuomioistuimeen 18.2.2003, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Carbonati Apuani Srl

vastaan

Comune di Carrara

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. Jann sekä tuomarit A. Rosas, S. von Bahr, R. Silva de Lapuerta ja K. Lenaerts (esittelevä tuomari),

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

julkisasiamies: M. Poiares Maduro,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 17.3.2004 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Carbonati Apuani, edustajinaan avvocato G. Andreani ja avvocato R. Diamanti,

— Comune di Carrara, edustajinaan avvocato A. Calamia, avvocato F. Batistoni Ferrara, avvocato L. Buselli, avvocato G. M. Roberti ja avvocato A. Franchi,

— Italian hallitus, asiamiehenään avvocato dello Stato M. Fiorilli,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään X. Lewis ja R. Amorosi, avustajanaan avvocato G. Bambara,

kuultuaan julkisasiamiehen 6.5.2004 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee EY 23, EY 81, EY 85 ja EY 86 artiklan tulkintaa.

2 Kysymys on tullut esiin asiassa, jossa on riitautettu sellaisen maksun yhteensoveltuvuus yhteisön oikeuden kanssa, jota Comune di Carrara (jäljempänä Carraran kunta) perii sen alueella louhituista marmoreista sillä perusteella, että ne kuljetetaan kunnan rajojen ulkopuolelle.

Asiaa koskevat Italian oikeussäännöt

3 15.7.1911 annetun lain nro 749, sellaisena kuin se on muutettuna 27.12.1997 annetun lain nro 449 55 §:n 18 momentilla (GURI nro 302, 30.12.1997), ainoassa artiklassa säädetään seuraavaa:

"Carraran kunnan hyväksi peritään maksua sen alueella louhitusta marmorista, joka kuljetetaan tämän alueen ulkopuolelle. Kunta perii kyseisen maksun, kun marmorit kuljetetaan sen rajojen ulkopuolelle, kunnanvaltuuston työmarkkinaosapuolia kuultuaan antaman erityisen asetuksen nojalla.

Kunnanvaltuusto vahvistaa kunakin vuonna kunnan talousarviota antaessaan seuraavana vuonna perittävän maksun määrän. Jos kunnan on kuitenkin vastattava pitkäaikaisista sitoumuksista, jotka on rahoitettava tai taattava maksusta saatavilla tuloilla, kunnanvaltuusto voi vahvistaa etukäteen useaksi vuodeksi kyseisen maksun vähimmäismäärän.

Kunta voi kunnanvaltuuston päätöksellä ja kunnallisessa ja alueellisessa laissa säädetyllä tavalla päättää Giunta provinciale amministrativan [aluehallinto] suostumuksella, että osa maksusta saatavista tuloista käytetään Marina di Carraran sataman rakentamista ja hyödyntämistä koskevien menojen tai sitoumusten kattamiseksi, tarvittaessa 12.2.1903 annetun lain nro 50 nojalla, ja että osa tuloista käytetään kattamaan marmoriteollisuuden työntekijöiden liittymismaksuja Cassa nazionale di previdenza per gli operaihin [kansallinen työntekijöiden sosiaaliturvakassa]. — —"

4 26.1.1999 annetun Decreto Leggen nro 8, josta on muutettuna tullut vuonna 1999 annettu laki nro 75 (GURI nro 72, 27.3.1999), 2 §:n 2 b momentissa säädetään seuraavaa:

"Lain nro 749 ainoaa pykälää — — tulkitaan siten, että siinä vahvistettu maksu peritään marmoreista ja niiden johdannaisista ja että se määritetään kunnalle marmorialan toiminnoista suoraan tai välillisesti aiheutuvien menojen perusteella."

5 Näiden säännösten perusteella Carraran kunta perii kunnallisen asetuksen nojalla maksua alueellaan louhituista marmoreista, jotka kuljetaan sen rajojen ulkopuolelle. Pääasian tosiseikkojen tapahtumahetkellä maksun määräksi oli vahvistettu marmorilohkareiden osalta 8 000 Italian liiraa (ITL) tonnilta.

6 Sitä vastoin kunnan alueella louhitut ja käytetyt marmorit on vapautettu maksusta. Ennakkoratkaisupyyntöä koskevasta päätöksestä käy lisäksi ilmi, että Carraran kunnan lähikunnissa käytetyille ja käsitellyille marmoreille voidaan myöntää vapautuksia maksusta.

Pääasian riita ja ennakkoratkaisukysymys

7 Pääasian kantaja on riitauttanut Commissione tributaria provinciale di Massa Carrarassa päätöksen, jolla Carraran kunta on vaatinut sitä suorittamaan marmoreista perittävän maksun toukokuulta 2001. Se on esittänyt tässä tuomioistuimessa kysymyksen kyseisen maksun yhteensoveltuvuudesta EY:n perustamissopimuksen kanssa.

8 Commissione tributaria provinciale di Massa Carrara — joka katsoi, että marmoreista perittävä maksu saattaa olla tulli tai tullia vaikutukseltaan vastaava maksu ja että kyseisen maksun periminen saattaa vääristää kilpailua — päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Ovatko 15.7.1911 annettu laki nro 749, 27.12.1997 annettu laki nro 449 ja 26.1.1999 annettu Decreto legge nro 8, sellaisena kuin se on muutettuna vuonna 1999 annetuksi laiksi nro 75 — Carraran kunnassa marmoreista kannettava maksu —, yhteensopivia Euroopan yhteisöjen perustamissopimuksen 23, 81, 85 ja 86 artiklan kanssa, sellaisena kuin kyseinen sopimus on muutettuna Amsterdamin sopimuksella, joka on ratifioitu Italiassa vuonna 1998 annetulla lailla nro 209?"

Ennakkoratkaisukysymyksen tutkittavaksi ottaminen

9 Komission mukaan ennakkoratkaisupyynnössä ei selosteta riittävän täsmällisesti niitä tosiseikkoja ja säännöksiä, joita esitetty kysymys koskee. Se katsoo näin ollen, että ennakkoratkaisupyyntö on jätettävä tutkimatta.

10 Tämän osalta on muistutettava, että jotta yhteisön oikeutta voitaisiin tulkita siten, että tulkinnasta olisi kansalliselle tuomioistuimelle hyötyä, sen on määriteltävä esittämiinsä kysymyksiin liittyvät tosiasiat ja oikeudelliset seikat tai ainakin selostettava ne tosiseikkoja koskevat olettamukset, joihin nämä kysymykset perustuvat (ks. mm. yhdistetyt asiat C-320/90–C-322/90, Telemarsicabruzzo ym., tuomio 26.1.1993, Kok. 1993, s. I-393, Kok. Ep. XIV, s. I-1, 6 kohta; asia C-157/92, Banchero, määräys 19.3.1993, Kok. 1993, s. I-1085, 4 kohta; yhdistetyt asiat C-128/97 ja C-137/97, Testa ja Modesti, määräys 30.4.1998, Kok. 1998, s. I-2181, 5 kohta ja asia C-9/98, Agostini, määräys 8.7.1998, Kok. 1998, s. I-4261, 4 kohta).

11 Yhteisöjen tuomioistuin on myös katsonut, että on välttämätöntä, että kansallinen tuomioistuin antaa edes vähäisen selostuksen niistä syistä, joiden perusteella se on valinnut ne yhteisön oikeuden säännökset tai määräykset, joiden tulkintaa se pyytää, sekä siitä yhteydestä, jonka se katsoo vallitsevan näiden säännösten tai määräysten ja käsillä olevassa asiassa sovellettavan kansallisen lainsäädännön välillä (asia C-116/00, Laguillaumie, määräys 28.6.2000, Kok. 2000, s. I-4979, 16 kohta).

12 Esillä olevassa asiassa on todettava, että yhteisöjen tuomioistuimella on käytettävissään riittävästi seikkoja voidakseen antaa kansalliselle tuomioistuimelle hyödyllisen vastauksen siltä osin kuin esitetty kysymys koskee EY 23 artiklan tulkintaa. Yhtäältä ennakkoratkaisupyynnössä selostetaan täsmällisesti ne oikeussäännöt, joita sovelletaan marmoreista perittävään maksuun, jonka kansallisen tuomioistuimen mukaan voitaisiin katsoa olevan tulli tai tullia vaikutukseltaan vastaava maksu. Toisaalta tosiseikkojen osalta ennakkoratkaisupyynnöstä käy ilmi, että pääasian

kantaja, joka on kuljettanut Carraran marmoria kunnan rajojen ulkopuolelle, on riitauttanut kansallisessa tuomioistuimessa sen päätöksen laillisuuden, jolla Carraran kunta on vaatinut sitä suorittamaan marmoreista perittävän maksun toukokuulta 2001.

13 Sitä vastoin on todettava, kuten julkisasiamies korostaa ratkaisuehdotuksensa 18–21 kohdassa, että kansallinen tuomioistuin ei ole toimittanut mitään hyödyllisiä seikkoja EY 81, EY 85 ja EY 86 artiklan ja asiaan soveltuvan kansallisen lainsäädännön välisestä yhteydestä. Se toteaa pelkästään, että maksu "saattaa vaikuttaa vapaaseen kilpailuun" selostamatta kuitenkaan, mikä yhteys marmoreista perittävän maksun ja yritysten väitetyn kilpailunvastaisen toiminnan välillä saattaa olla.

14 Näissä olosuhteissa ennakkoratkaisupyyntö voidaan ottaa käsiteltäväksi vain siltä osin kuin se koskee EY 23 artiklan tulkintaa.

Ennakkoratkaisukysymys

15 Kansallinen tuomioistuin tiedustelee kysymyksellään pääasiallisesti, onko marmoreista perittävän maksun kaltainen maksu, jota peritään vain yhden jäsenvaltion yhdessä kunnassa tavaroista — eli tämän kunnan alueella louhituista marmoreista — sillä perusteella, että ne kuljetetaan tämän kunnan rajojen ulkopuolelle, tullia vaikutukseltaan vastaava maksu.

16 Italian hallitus ja Carraran kunta väittävät, että marmoreista kannettavaa maksua peritään erotuksetta muihin jäsenvaltioihin vietävistä marmoreista ja Italian muihin osiin vietävistä marmoreista. Koska maksua ei peritä ainoastaan vientituotteista, sen

ei niiden mukaan voida katsoa kuuluvan EY 23 artiklan soveltamisalaan. Riidanalaisen maksun voidaan korkeintaan katsoa olevan EY 90 artiklassa tarkoitettu sisäinen maksu, joka on yhteensoveltuva perustamissopimuksen kanssa, koska se kohdistuu samalla tavalla ja samassa kaupan vaiheessa Italiassa käsiteltäviin ja myytäviin marmoreihin ja muihin jäsenvaltioihin vietäviin marmoreihin (asia C-90/94, Haahr Petroleum, tuomio 17.7.1997, Kok. 1997, s. I-4085 ja asia C-234/99, Nygård, tuomio 23.4.2002, Kok. 2002, s. I-3657).

17 Tämän osalta on muistutettava, että yhteisöjen tuomioistuin on jo katsonut, että maksu ei ole tullia vaikutukseltaan vastaava maksu vaan EY 90 artiklassa tarkoitettu sisäinen vero, jos se on osa sellaista yleistä sisäistä verojärjestelmää, joka kattaa järjestelmällisesti tietyn tyyppiset tuotteet sellaisten objektiivisten perusteiden mukaisesti, joita sovellettaessa tuotteiden alkuperällä ei ole merkitystä (ks. vastaavasti asia 90/79, komissio v. Ranska, tuomio 3.2.1981, Kok. 1981, s. 283, 14 kohta ja asia C-163/90, Legros ym., tuomio 16.7.1992, Kok. 1992, s. I-4625, Kok. Ep. XIII, s. I-53, 11 kohta).

18 Esillä olevassa asiassa on todettava, että riidanalaista maksua peritään Carraran marmoreista, kun ne kuljetetaan Carraran kunnan rajojen ulkopuolelle. Maksun perusta muodostuu näin ollen näiden rajojen ylittämisestä. Carraran kunnassa käytetyt marmorit on vapautettu maksusta nimenomaan tämän alueellisen käytön perusteella eikä sellaisten objektiivisten edellytysten perusteella, joita voitaisiin yhtä hyvin soveltaa kunnan ulkopuolelle kuljetettaviin marmoreihin. Näiden tekijöiden vuoksi kiistan kohteena olevaa maksua ei voida pitää EY 90 artiklassa tarkoitettuna sisäisenä maksuna (ks. em. asia Legros ym., tuomion 12 kohta).

19 Tämän jälkeen on selvitettävä, onko esillä olevan kaltainen, marmoreista perittävä maksu EY 23 artiklassa tarkoitettu, tullia vaikutukseltaan vastaava maksu.

20 Kuten yhteisöjen tuomioistuin on jo todennut useaan kertaan, tavaroille yksipuolisesti asetettu vähäinenkin maksuvelvoite, jonka perusteena on valtioiden välisen rajan ylittäminen, eikä kyse ei ole varsinaisesta tuontitullista, on sille annetusta nimityksestä ja sen kantamistavasta riippumatta EY 23 artiklassa tarkoitettu vaikutukseltaan vastaava maksu, vaikka sitä ei olisikaan peritty valtiolle (ks. mm. asia 158/82, komissio v. Tanska, tuomio 9.11.1983, Kok. 1983, s. 3573, 18 kohta; em. asia Legros ym., tuomion 13 kohta; asia C-426/92, Deutsches Milch-Kontor, tuomio 22.6.1994, Kok. 1994, s. I-2757, 50 kohta; yhdistetyt asiat C-485/93 ja C-486/93, Simitzi, tuomio 14.9.1995, Kok. 1995, s. I-2655, 15 kohta ja asia C-347/95, UCAL, tuomio 17.9.1997, Kok. 1997, s. I-4911, 18 kohta).

21 Italian hallitus ja Carraran kunta sitä vastoin väittävät, että EY 23 artiklaan sisältyvällä kiellolla, joka toistetaan myös EY 25 artiklassa, on katsottava tarkoitettavan ainoastaan tulleja ja vaikutukseltaan vastaavia maksuja "jäsenvaltioiden välisessä" kaupassa.

22 Tämän osalta on muistutettava, että tulleja ja vaikutukseltaan vastaavia maksuja koskeva kielto perustuu siihen, että rajan ylityksen perusteella määrätty taloudellinen rasitus muodostaa esteen tavaroiden liikkuvuudelle (ks. erityisesti yhdistetyt asiat 2/69 ja 3/69, Brachfeld ja Chougol, tuomio 1.7.1969, Kok. 1969, s. 211, Kok. Ep. I, s. 397, 14 kohta ja yhdistetyt asiat C-363/93 ja C-407/93–C-411/93, Lancry ym., tuomio 9.8.1994, Kok. 1994, s. I-3957, Kok. Ep. XVI, s. I-71, 25 kohta). Tulliliiton periaate, josta määrätään EY 23 artiklassa, edellyttää nimittäin jo sinänsä, että tavaroiden vapaa liikkuvuus varmistetaan yleisesti koko tulliliiton alueella eikä ainoastaan jäsenvaltioiden välisen kaupan osalta. Se, että EY 23 ja EY 25 artiklassa viitataan nimenomaisesti ainoastaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, johtuu siitä, että perustamissopimuksen laatijat ovat otaksuneet, ettei näiden jäsenvaltioiden sisällä ole ominaispiirteiltään tullien kaltaisia veroja ja maksuja (ks. em. asia Lancry ym., tuomion 29 kohta).

23 On todettava vielä, että vuonna 1986 Euroopan yhtenäisasiakirjalla ETY:n perustamissopimukseen lisättiin 8 a artikla (josta on tullut EY:n perustamissopimuksen 7 a artikla, josta on muutettuna tullut EY 14 artikla), jossa vahvistettiin, että

tavoitteena oli sisämarkkinoiden perustaminen 31.12.1992 mennessä. EY 14 artiklan 2 kohdassa todetaan, että "sisämarkkinat käsittävät alueen, jolla ei ole sisäisiä rajoja ja jolla tavaroiden, henkilöiden, palvelujen ja pääomien vapaa liikkuvuus taataan tämän sopimuksen määräysten mukaisesti", ilman että siinä tehtäisiin eroa jäsenvaltioiden välisten ja jäsenvaltioiden sisäisten rajojen välillä.

24 Koska EY 23 artiklaa ja sitä seuraavia artikloja on tulkittava yhdessä EY 14 artiklan 2 kohdan kanssa, jäsenvaltioiden välisten ja jäsenvaltioiden sisäisten maksujen, jotka ovat luonteeltaan tulleja tai vaikutukseltaan vastaavia maksuja, puuttuminen on välttämätön edellytys sellaisen tulliliiton toteuttamiselle, jolla taataan tavaroiden vapaa liikkuvuus.

25 Yhteisöjen tuomioistuin totesi jo edellä mainituissa asioissa Legros ym. (tuomion 18 kohta), Lancry ym. (tuomion 32 kohta) ja Simitzi (tuomion 17 kohta), että maksu, jota kannetaan jäsenvaltion sisäisen rajan ylittämisen perusteella, on tullia vaikutukseltaan vastaava maksu.

26 Lisäksi on korostettava, että pääasian kohteena olevaa ongelmaa koskevat seikat eivät rajoitu täysin jonkin jäsenvaltion sisäpuolelle. On selvää, että marmoreista perittävää maksua sovelletaan kaikkeen Carraran marmoriin, joka kuljetetaan tämän kunnan rajojen ulkopuolelle, tekemättä eroa Italiaan päätyvän marmorin tai muihin jäsenvaltioihin vietävän marmorin välillä. Marmoreista kannettava maksu vaikuttaa näin ollen luonteensa ja sisältönsä puolesta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan (ks. em. asia Lancry ym., tuomion 30 kohta; ks. vastaavasti määrällistä rajoitusta vaikutuksiltaan vastaavien maksujen osalta asia 286/81, Oosthoek's Uitgeversmaatschappij, tuomio 15.12.1982, Kok. 1982, s. 4575, Kok. Ep. VI, s. 611, 9 kohta; yhdistetyt asiat C-277/91, C-318/91 ja C-319/91, Ligur Carni ym., tuomio 15.12.1993, Kok. 1993, s. I-6621, 36 ja 37 kohta; asia C-254/98, TK-Heimdienst, tuomio 13.1.2000, Kok. 2000, s. I-151, 27–31 kohta ja asia C-448/98, Guimont, tuomio 5.12.2000, Kok. 2000, s. I-10663, 21–23 kohta).

27 Carraran kunta väittää kuitenkin, että erinäiset seikat estävät sen, että marmoreista perittävän maksun voitaisiin katsoa olevan tullia vaikutukseltaan vastaava maksu. Se toteaa tämän osalta, että toisin kuin on edellä mainittujen asioiden Legros ym., Lancry ym. ja Simitzi kohteena olevien maksujen osalta, pääasian kohteena olevan maksun perii pieni aluehallinnollinen yhteisö ja että se koskee yhtä tuotteiden ryhmää eli Carraran marmoreita, eikä kaikkia kunnan alueen ulkopuolelle kuljetettavia tuotteita.

28 Näitä väitteitä ei voida hyväksyä. On muistutettava, että EY 23 artiklassa, samoin kuin EY 25 artiklassakin, kielletään kaikki jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten tavaroille yksipuolisesti asettamat vähäisetkin maksuvelvoitteet, jotka rajoittavat kaupankäyntiä (ks. edellä 20 kohta). Tullia vaikutukseltaan vastaavan maksun määrittelemisen kannalta maksun perivän aluehallinnollisen yhteisön koolla ei ole merkitystä, mikäli kyseinen maksu rajoittaa kauppaa sisämarkkinoilla.

29 Lisäksi, koska EY 23 ja EY 25 artiklan tavoitteena on poistaa kaikki kaupan esteet, on merkityksetöntä, koskeeko pääasian kohteena oleva maksu tiettyä tavaroiden ryhmää (ks. asia C-109/98, CRT France International, tuomio 22.4.1999, Kok. 1999, s. I-2237 ja yhdistetyt asiat C-441/98 ja C-442/98, Michaïlidis, tuomio 21.9.2000, Kok. 2000, s. I-7145) tai kaikkia kyseisen aluehallinnon rajat ylittäviä tavaroita (ks. em. asiat Legros ym. ja Lancry ym.).

30 Pääasian vastaaja korostaa lisäksi kyseisen maksun erityistä käyttötarkoitusta. Siitä saaduilla tuloilla on tarkoitus kattaa Carraran kunnalle sen alueella harjoitettavasta marmoriteollisuudesta aiheutuvat kustannukset. Maksu on sen mukaan kaikkien tämän alan toimijoiden edun mukainen, mukaan luettuna ne toimijat, jotka myyvät kyseisiä tuotteita ulkomaille.

31 Yhteisöjen tuomioistuin on jo todennut, että tullit ja näitä tulleja vaikutukseltaan vastaavat maksut ovat kiellettyjä riippumatta siitä, mikä niiden käyttöönottamisen tavoitteena on ollut tai mihin niillä saatuja tuloja käytetään (ks. asia 24/68, komissio v. Italia, tuomio 1.7.1969, Kok. 1969, s. 193, Kok. Ep. I, s. 387, 7 kohta ja em. asia Simitzi, tuomion 14 kohta). Yhteisöjen tuomioistuin on kuitenkin katsonut, että se, että vero tai maksu on vastike maahantuojalle tosiasiallisesti suoritetusta palvelusta ja että sen määrä on suhteessa kyseiseen palveluun, ei kuitenkaan tarkoita sitä, että se olisi tullia vaikutukseltaan vastaava maksu (asia 63/74, Cadsky, tuomio 26.2.1975, Kok. 1975, s. 281, 8 kohta; asia 158/82, komissio v. Tanska, tuomio 9.11.1983, Kok. 1983, s. 3573, 19 kohta ja em. asia CRT France International, tuomion 17 kohta).

32 Näin ei ole kuitenkaan esillä olevassa asiassa. Pääasian kohteena olevan maksun ja kyseisille toimijoille tarjottujen palvelujen välillä on korkeintaan epäsuora yhteys. Carraran kunnan huomautuksista käy ilmi, että kyseisellä maksulla on tarkoitus kattaa muun muassa kunnalle tieverkon korjaamisesta ja ylläpitämisestä, sataman rakentamisesta, museon ylläpitämisestä, louhosten turvallisuutta koskevasta tutkimuksesta, kaivostoimintaa koskevasta koulutuksesta ja työntekijöille tulevasta sosiaalisesta avusta aiheutuneet kustannukset. Useat näistä palveluista eivät kuitenkaan tule erityisesti marmoria Carraran kunnan ulkopuolelle kuljettavien toimijoiden hyväksi.

33 Väitteestä, jonka mukaan "paikalliset" toimijat, jotka maksavat kunnallisveroja, osallistuvat jo niihin kuluihin, joita marmoriteollisuudesta aiheutuu kunnalle, on todettava, että maksun perustana on marmoreiden kuljettaminen kunnan rajojen ulkopuolelle, siitä riippumatta, onko kyseinen toimija kunnallisverovelvollinen.

34 Joka tapauksessa se, että jäsenvaltioiden välisen tai jäsenvaltion sisäisen rajan ylittämisen perusteella perittävä maksu on otettu käyttöön, koska sillä halutaan kompensoida paikallista maksua, jota peritään samankaltaisesta paikallisesta

tuotteesta, ei riitä poistamaan sitä, että kyseinen maksu on tullia vaikutukseltaan vastaava maksu. Muussa tapauksessa tullia vaikutukseltaan vastaavia maksuja koskeva kielto menettäisi merkityksensä ja vaikutuksensa (ks. vastaavasti asia 132/78, Denkavit, tuomio 31.5.1979, Kok. 1979, s. 1923, 8 kohta ja em. asia Michaïlidis, tuomion 23 kohta).

35 Kaikesta edellä esitetystä seuraa näin ollen, että tavaran painon perusteella suhteellisesti määräytyvää maksua, jota peritään vain yhden jäsenvaltion yhdessä kunnassa sillä perusteella, että tietyntyyppiset tavarat viedään kunnan rajojen ulkopuolelle, on pidettävä EY 23 artiklassa tarkoitettuna vientitullia vaikutukseltaan vastaavana maksuna, vaikka se kohdistuu myös sellaisiin tavaroihin, jotka viedään tältä alueelta saman valtion toiseen osaan.

Tämän tuomion ajalliset vaikutukset

36 Carraran kunta vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin rajoittaa tämän tuomion ajallisia vaikutuksia siinä tapauksessa, että se katsoo, että pääasian kohteena olevan kaltainen maksu on ristiriidassa perustamissopimuksen tätä asiaa koskevien määräysten kanssa. Se viittaa yhtäältä siihen epävarmuustilaan, joka vallitsee sen osalta, mitä oikeussääntöjä on sovellettava kyseiseen maksuun, sekä toisaalta niihin vakaviin taloudellisiin seurauksiin, joita Carraran kunnan talousarviolle aiheutuisi, mikäli tuomion ajallisia vaikutuksia ei rajoitettaisi.

37 On muistutettava, että yhteisöjen tuomioistuin voi vain poikkeustapauksissa, yhteisön oikeusjärjestykseen erottamattomasti kuuluvaa yleistä oikeusvarmuuden periaatetta soveltaen, ryhtyä rajoittamaan kaikkien asianomaisten henkilöiden mahdollisuutta vedota sen tulkitsemaan oikeussääntöön vilpittömässä mielessä perustettujen oikeussuhteiden pätevyyden kyseenalaistamiseksi (em. asia Legros ym., tuomion 30 kohta ja asia C-104/98, Buchner ym., tuomio 23.5.2000, Kok. 2000, s. I-3625, 39 kohta).

38 Tämän osalta yhteisöjen tuomioistuin on todennut edellä mainitussa asiassa Legros ym. antamassaan tuomiossa (30–36 kohta), että oikeusvarmuuteen liittyvistä pakottavista syistä perustamissopimuksen määräyksiin, jotka koskevat tuontitullia vaikutukseltaan vastaavia maksuja, ei voida vedota sellaisten vaatimusten tueksi, joissa vaaditaan sellaisen meritullin kaltaisen maksun palauttamista, joka on maksettu ennen kyseisen tuomion julistamista eli ennen 16.7.1992; tämä ei kuitenkaan koske sellaisia vaatimuksen esittäjiä, jotka olivat nostaneet kanteen ennen tätä päivää tai esittäneet vastaavanlaisen vaatimuksen (em. asia Simitzi, tuomion 30 kohta).

39 Riidan kohteena olevaa maksua — jota peritään jäsenvaltion sisäisen alueen ylittämisen perusteella — on pidettävä edellä mainitussa asiassa Legros ym. kyseessä olleen meritullin kaltaisena maksuna. Tämän vuoksi on myönnettävä, että 16.7.1992 asti Carraran kunta saattoi perustellusti olettaa, että riidan kohteena oleva maksu oli yhteisön oikeuden mukainen.

40 On siis otettava huomioon samat oikeusvarmuusnäkökohdat ja sen vuoksi päätettävä, että edellä mainitussa asiassa Legros ym. sovellettua ajallista rajoittamista on sovellettava myös pääasian riidan kohteena olevan maksun nojalla perittyjen rahamäärien palauttamista koskeviin vaatimuksiin.

41 Sitä vastoin tämän tuomion vaikutuksia ei ole syytä ulottaa 16.7.1992 jälkeiseen aikaan eli päivämäärään, jolloin edellä mainitussa asiassa Legros ym. annettiin tuomio. Tämän päivän jälkeen Carraran kunta ei näet ole voinut olla tietämättä sitä, että riidan kohteena oleva vero ei ollut yhteisön oikeuden mukainen.

42 Näin ollen on syytä täsmentää, että perustamissopimuksen määräyksiin, jotka koskevat tullia vaikutukseltaan vastaavia maksuja, ei voida vedota sellaisten vaatimusten tueksi, joissa vaaditaan riidan kohteena olevan maksun nojalla ennen 16.7.1992 perittyjen rahamäärien palauttamista; tämä ei kuitenkaan koske sellaisia vaatimusten esittäjiä, jotka ovat nostaneet kanteen tai esittäneet vastaavanlaisen vaatimuksen ennen kyseistä päivää.

Oikeudenkäyntikulut

43 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Tavaran painon perusteella suhteellisesti määräytyvää maksua, jota peritään vain yhden jäsenvaltion yhdessä kunnassa sillä perusteella, että tietyntyyppiset tavarat viedään kunnan rajojen ulkopuolelle, on pidettävä EY 23 artiklassa tarkoitettuna vientitullia vaikutukseltaan vastaavana maksuna, vaikka se kohdistuu myös sellaisiin tavaroihin, jotka viedään tältä alueelta saman jäsenvaltion toiseen osaan.**

2) **EY 23 artiklaan ei voida vedota sellaisten vaatimusten tueksi, joissa vaaditaan marmoreista perittävän maksun nojalla ennen 16.7.1992 perittyjen rahamäärien palauttamista; tämä ei kuitenkaan koske sellaisia vaatimusten esittäjiä, jotka ovat nostaneet kanteen tai esittäneet vastaavanlaisen vaatimuksen ennen kyseistä päivää.**

Allekirjoitukset